

este o metaforă. Faptele s-au petrecut aidoma. Se poate afirma fără greșală că fiecare ocol țărănesc „era” al lui Iancu de îndată ce-i trecea pragul. Această seninătate a pasului călcând pământul pe care l-a voit liber și această venerație poporană pentru martir sînt printre cele mai zguduitoare realități din istoria națională.

În casa lui Vichentie Birlea, toți privesc ca de la sine înțeles popasul lui Iancu, funcționarii crăiești și sătenii, amestecîndu-se în încăpere, îi stau cu respect alături. Fantasmеle nu i-au tul-

burat gândurile care-l așezaseră în fruntea românilor din Ardeal. Numai că acum, gândurile îl urmăresc cu durerea neîmplinirii lor și sînt rostite în imagini de stranie frumusețe folclorică.

Acest din urmă chip al lui Avram Iancu, realizat dramaturgic de Paul Everac, are temeinicia capodoperei.

Ionuț NICULESCU

Repere :

- Paul Everac, Urme pe zăpadă, Ed. Eminescu, 1971
- Silviu Dragomir, Avram Iancu, Editura Științifică, 1968.

*„Rampa”,
acum
50 de ani,
septembrie
1934*

Sosesc la Moscova, invitați oficial, Ion Marin Sadoveanu, directorul general al teatrelor, și Maria Filotti, președinta sindicatului artiștilor, pentru a asista la festivalul teatral în care strălucesc ansamblurile conduse de Tairov și Meyerhold. În repertoriu — **Pădurea de Ostrovski**, **Egor Buliclov de Gorki** (peste două decenii, Maria Filotti va străluci, la Național, în rolul stăreței Melania), **A douăsprezecea noapte de Shakespeare**. ● La început de stagiune, Opera Română își anunță „vocile de aur”: Maria Snejina, George Folescu, Niculescu-Basu, E-

mil Marinescu, Ștefănescu-Goangă, Dinu Bădescu, Maria Cojocăreanu... ● Se implinesc 25 de ani de la înființarea Companiei Davila. Toți tinerii din trupă sînt azi mari nume: soții Bulandra, Manolescu, Storin, Marioara Voiculescu, Morțun... La radio, aniversarea e comentată cu emoție de Vasile Enescu, fostul regizor al companiei. ● Puiu Iancovescu este iar falit. Sala sa, peste drum de Liceul Lazăr, este preluată de tandemul Sică Alexandrescu — Tudor Mușatescu. **Teatrul Vesel** are în trupă pe Tantzî Outava, Mișu Fotino, Birlic, Fory Etterle, Nora Piacentini. Mai sînt așteptate **piesele de la Paris**, să fie „pilotate” (încă nu se spune „adaptate”). Sosesc ele... ● Ioan Massoff și George Baiculescu, bibliotecar la Academia Română, scot volumul **Teatrul Românesc acum 100 de ani**. Se pregătește sărbătorirea centenarului Teatrului Național. ● Naționalul anunță „matinee pentru școlari”, căci „nu toate piesele jucate în reprezentațiile de seară pot fi văzute de școlari.” ● La

„Barașeum”, trupa de operă și comedie o are în frunte pe Seidy Gluck. ● Ion Marin Sadoveanu va relua curînd conferințele experimentale de la Teatrul Național. Aviz nepoților... peste cincizeci de ani! ● Tânase se pregătește de turneu. „Cărăbușul” va închide „grădina” din strada Academiei și se va instala în vagoanele trase la „peronul special” al Gării de Nord. ● Moare profesorul clujean Bogdan Duică, eminentul eminescolog, istoricul multor capitale din viața scenei românești. ● Costache Olăreanu, bătrînul societar al scenei craiovene, publică o carte de amintiri, prețuită sursă pentru exigenții istorici de mai tîrziu. ● Se deschide stagiunea la Teatrul Național. R. Bulfinski, G. Calboreanu, G. Ciprian, Pop-Marțian îmbracă grele costume de epocă în dramatizarea romanului **Neamul Șoimăreștilor**. În numele autorilor, Mihail Sorbul declară senin că el a contribuit cu „tehnica”, iar Mihail Sadoveanu, cu „talentul”. Haideți să admîrăm, deopotrivă, „tehnica” și „talentul”!

I. N.